

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ

Το εργαστηριακό ομοίωμα ενός φράγματος με κλίμακα 1:20 πρόκειται να μελετηθεί ως προς τον υπερχειλιστή του (ονομάζεται και εκχειλιστής).

Το πρωτότυπο σχεδιάζεται για να έχουμε τα παρακάτω μεγέθη:

Ύψος του υπερχειλιστή $H_{\pi}=13\text{m}$, η στέψη του υπερχειλιστή να έχει μήκος $l_{\pi}=20\text{m}$ και η μέγιστη παροχή να είναι $(Q_{\pi})_{\max} = 85\text{m}^3 / \text{s}$ υπό φορτίο $h_{\pi}=1,5\text{m}$.

Να υπολογισθούν:

- α) Το ύψος του ομοιώματος H_0
- β) Το μήκος του υπερχειλιστή στο ομοίωμα l_0
- γ) Η μέγιστη παροχή της αντλίας η οποία είναι απαραίτητη για την λειτουργία
- δ) Το ύψος του φορτίου για να επιτευχθεί η μέγιστη παροχή
- ε) Ο χρόνος λειτουργίας του ομοιώματος ο οποίος αντιστοιχεί σε 24 h λειτουργίας του πρωτοτύπου

(Άσκηση από το βιβλίο ρευστομηχανική του Ν. Κωτσοβίνου)

ΛΥΣΗ

Επειδή τα φράγματα έχουν ελεύθερη επιφάνεια θα επιλέξω την ομοιότητα κατά Froude.

Επίσης από τα δεδομένα της άσκησης προκύπτει ότι

$$L_R = 20 \quad (I)$$

α) Παίρνοντας υπόψη μου την εξίσωση (1) από την θεωρία των ομοιωμάτων (βλ. αρχείο στο eclass) και την εξίσωση (I):,

$$L_R = \frac{H_\pi}{H_0} = 20 \quad (\text{II})$$

Κατά συνέπεια:

$$H_0 = \frac{H_\pi}{L_R} = \frac{13m}{20} = 0,65m \quad (\text{IV})$$

β) Αντίστοιχα Παίρνοντας υπόψη μου την εξίσωση (1) από την θεωρία των ομοιωμάτων:

$$L_R = \frac{l_\pi}{l_0} = 20 \quad (\text{V})$$

Κατά συνέπεια το μήκος του υπερχειλιστή στο ομοίωμα μπορεί να υπολογιστεί από την παρακάτω σχέση

$$l_0 = \frac{l_\pi}{20} = \frac{20m}{20} = 1m \quad (\text{VI})$$

γ) Η αντλία θα πρέπει να μπορεί να μεταφέρει την μέγιστη παροχή στο ομοίωμα την οποία την συμβολίζουμε με $(Q_o)_{\max}$ /

Μπορούμε να γράψουμε την παρακάτω σχέση:

$$(Q_R)_{\max} = \frac{(Q_\pi)_{\max}}{(Q_o)_{\max}} = \frac{V_\pi / T_\pi}{V_o / T_o} = \frac{V_\pi T_o}{V_o T_\pi} = \frac{V_\pi}{V_o} \frac{1}{T_\pi / T_o} \quad (\text{VII})$$

Παίρνοντας υπόψη μας την εξίσωση (3) από την θεωρία ομοιωμάτων:

$$V_R = \frac{V_\pi}{V_o} = (L_R)^3 \quad (\text{VIII})$$

Για την περίπτωση κατά την οποία έχουμε ομοιότητα κατά Froude έχω την εξίσωση (16) της θεωρίας:

$$T_R = \sqrt{L_R} \quad (\text{IX})$$

Εισαγάγοντας τις εξισώσεις (VIII) και (IX) στην εξίσωση (VII):

$$(Q_R)_{\max} = \frac{(Q_\pi)_{\max}}{(Q_o)_{\max}} = \frac{V_\pi / T_\pi}{V_o / T_o} = L_R^3 \frac{1}{L_R^{1/2}} = L_R^{5/2} \quad (\text{X})$$

Κατά συνέπεια:

$$(Q_o)_{\max} = \frac{(Q_\pi)_{\max}}{L_R^{5/2}} = \frac{85m^3 / s}{20^{5/2}} = 0,0475m^3 / s = 47,5l / s \quad (\text{XI})$$

δ) Το ύψος του φράγματος για να έχουμε την μέγιστη παροχή θα είναι:

$$\frac{h_\pi}{h_o} = L_R$$

$$\Rightarrow h_o = \frac{h_\pi}{L_R} = \frac{1,5m}{20} = 0,075m$$

ε) Για να υπολογίσω τον χρόνο λειτουργίας του ομοιώματος το οποίο αντιστοιχεί σε 24ωρη λειτουργία του φράγματος θα πάρω και πάλι υπόψη μου την εξίσωση (16) της θεωρίας:

$$T_R = \frac{T_\pi}{T_o} = \sqrt{L_R}$$

Κατά συνέπεια:

$$T_o = \frac{T_\pi}{\sqrt{L_R}} = \frac{20h}{\sqrt{20}} = 5,3h$$